శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే చతుఃసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే చతుఃసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఏవం యుధిష్ఠిరో రాజా జరాసంధవధం విభోః ।
కృష్ణస్య చానుభావం తం శ్రుత్వా ప్రీతస్తమబ్రవీత్ ॥ **1** ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ
యే స్యుస్త్రైలోక్యగురవః సర్వే లోకమహేశ్వరాః ।
వహంతి దుర్లభం లబ్ధ్వా శిరసైవానుశాసనం ॥ **2** ॥

స భవానరవిందాక్షో దీనానామీశమానినాం ।
ధత్తేఽనుశాసనం భూమంస్తదత్యంతవిడంబనం ॥ **3** ॥

న హ్యేకస్యాద్వితీయస్య బ్రహ్మణః పరమాత్మనః ।
కర్మభిర్వర్ధతే తేజో హ్రసతే చ యథా రవేః ॥ **4** ॥

న వై తేఽజిత భక్తానాం మమాహమితి మాధవ ।
త్వం తవేతి చ నానాధీః పశూనామివ వైకృతా ॥ **5** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
ఇత్యుక్త్వా యజ్ఞియే కాలే వవ్రే యుక్తాన్ స ఋత్విజః ।
కృష్ణానుమోదితః పార్థో బ్రాహ్మణాన్ బ్రహ్మవాదినః ॥ **6** ॥

ద్వైపాయనో భరద్వాజః సుమంతుర్గౌతమోఽసితః।
వసిష్ఠశ్చ్యవనః కణ్వో మైత్రేయః కవషస్త్రితః ॥ **7** ॥

విశ్వామిత్రో వామదేవః సుమతిర్జైమినిః క్రతుః।
పైలః పరాశరో గర్గో వైశంపాయన ఏవ చ ॥ **8** ॥

అథర్వా కశ్యపో ధౌమ్యో రామో భార్గవ ఆసురిః।
వీతిహోత్రో మధుచ్ఛందా వీరసేనోఽకృతవ్రణః ॥ **9** ॥

ఉపహూతాస్తథా చాన్యే ద్రోణభీష్మకృపాదయః।
ధృతరాష్ట్రః సహసుతో విదురశ్చ మహామతిః ॥ **10** ॥

బ్రాహ్మణాః క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రా యజ్ఞదిదృక్షవః।
తత్రేయుః సర్వరాజానో రాజ్ఞాం ప్రకృతయో నృప ॥ **11** ॥

తతస్తే దేవయజనం బ్రాహ్మణాః స్వర్ణలాంగలైః।
కృష్ట్వా తత్ర యథామ్నాయం దీక్షయాంచక్రిరే నృపం ॥ **12** ॥

హైమాః కిలోపకరణా వరుణస్య యథా పురా।
ఇంద్రాదయో లోకపాలా విరించభవసంయుతాః ॥ **13** ॥

సగణాః సిద్ధగంధర్వా విద్యాధరమహోరగాః।
మునయో యక్షరక్షాంసి ఖగకిన్నరచారణాః ॥ **14** ॥

రాజానశ్చ సమాహూతా రాజపత్న్యశ్చ సర్వశః।
రాజసూయం సమీయుః స్మ రాజ్ఞః పాండుసుతస్య వై ॥ **15** ॥

మేనిరే కృష్ణభక్తస్య సూపపన్నమవిస్మితాః।
అయాజయన్ మహారాజం యాజకా దేవవర్చసః।
రాజసూయేన విధివత్ ప్రాచేతసమివామరాః ॥ **16** ॥

సౌత్యేఽహన్యవనీపాలో యాజకాన్ సదసస్పతీన్ ।
అపూజయన్ మహాభాగాన్ యథావత్ సుసమాహితః ॥ **17** ॥

సదస్యాగ్ర్యార్హణార్హం వై విమృశంతః సభాసదః ।
నాధ్యగచ్ఛన్ననైకాంత్యాత్ సహదేవస్తదాబ్రవీత్ ॥ **18** ॥

అర్హతి హ్యచ్యుతః శ్రైష్ఠ్యం భగవాన్ సాత్వతాం పతిః ।
ఏష వై దేవతాః సర్వా దేశకాలధనాదయః ॥ **19** ॥

యదాత్మకమిదం విశ్వం క్రతవశ్చ యదాత్మకాః ।
అగ్నిరాహుతయో మంత్రాః సాంఖ్యం యోగశ్చ యత్పరః ॥ **20** ॥

ఏక ఏవాద్వితీయోఽసావైతదాత్మ్యమిదం జగత్ ।
ఆత్మనాఽఽత్మాశ్రయః సభ్యాః సృజత్యవతి హంత్యజః ॥ **21** ॥

వివిధానీహ కర్మాణి జనయన్ యదవేక్షయా ।
ఈహతే యదయం సర్వః శ్రేయో ధర్మాదిలక్షణం ॥ **22** ॥

తస్మాత్ కృష్ణాయ మహతే దీయతాం పరమార్హణం ।
ఏవం చేత్ సర్వభూతానామాత్మనశ్చార్హణం భవేత్ ॥ **23** ॥

సర్వభూతాత్మభూతాయ కృష్ణాయానన్యదర్శినే ।
దేయం శాంతాయ పూర్ణాయ దత్తస్యానంత్యమిచ్ఛతా ॥ **24** ॥

ఇత్యుక్త్వా సహదేవోఽభూత్ తూష్ణీం కృష్ణానుభావవిత్ ।
తచ్ఛ్రుత్వా తుష్టువుః సర్వే సాధు సాధ్వితి సత్తమాః ॥ **25** ॥

శ్రుత్వా ద్విజేరితం రాజా జ్ఞాత్వా హార్దం సభాసదాం ।
సమర్హయద్ధృషీకేశం ప్రీతః ప్రణయవిహ్వలః ॥ **26** ॥

తత్పాదావవనిజ్యాపః శిరసా లోకపావనీః ।
సభార్యః సానుజామాత్యః సకుటుంబోఽవహన్ముదా ॥ **27** ॥

వాసోభిః పీతకౌశేయైర్భూషణైశ్చ మహాధనైః।
అర్హయిత్వాశ్రుపూర్ణాక్షో నాశకత్ సమవేక్షితుం ॥ **28** ॥

ఇత్థం సభాజితం వీక్ష్య సర్వే ప్రాంజలయో జనాః।
నమో జయేతి నేముస్తం నిపేతుః పుష్పవృష్టయః ॥ **29** ॥

ఇత్థం నిశమ్య దమఘోషసుతః స్వపీఠా -
దుత్థాయ కృష్ణగుణవర్ణనజాతమన్యుః।
ఉత్క్షిప్య బాహుమిదమాహ సదస్యమర్షీ
సంశ్రావయన్ భగవతే పరుషాణ్యభీతః ॥ **30** ॥

ఈశో దురత్యయః కాల ఇతి సత్యవతీ శ్రుతిః।
వృద్ధానామపి యద్ బుద్ధిర్బాలవాక్యైర్విభిద్యతే ॥ **31** ॥

యూయం పాత్రవిదాం శ్రేష్ఠా మా మంధ్వం బాలభాషితం।
సదసస్పతయః సర్వే కృష్ణో యత్ సమ్మతోఽర్హణే ॥ **32** ॥

తపోవిద్యావ్రతధరాన్ జ్ఞానవిధ్వస్తకల్మషాన్।
పరమర్షీన్ బ్రహ్మనిష్ఠాన్ లోకపాలైశ్చ పూజితాన్ ॥ **33** ॥

సదస్పతీనతిక్రమ్య గోపాలః కులపాంసనః।
యథా కాకః పురోడాశం సపర్యాం కథమర్హతి ॥ **34** ॥

వర్ణాశ్రమకులాపేతః సర్వధర్మబహిష్కృతః।
స్వైరవర్తీ గుణైర్హీనః సపర్యాం కథమర్హతి ॥ **35** ॥

యయాతినైషాం హి కులం శప్తం సద్భిర్బహిష్కృతం।
వృథాపానరతం శశ్వత్ సపర్యాం కథమర్హతి ॥ **36** ॥

బ్రహ్మర్షిసేవితాన్ దేశాన్ హిత్వైతేఽబ్రహ్మవర్చసం।
సముద్రం దుర్గమాశ్రిత్య బాధంతే దస్యవః ప్రజాః ॥ **37** ॥

ఏవమాదీన్యభద్రాణి బభాషే నష్టమంగలః।
నోవాచ కించిద్ భగవాన్ యథా సింహః శివారుతం ॥ **38** ॥

భగవన్నిందనం శ్రుత్వా దుఃసహం తత్ సభాసదః।
కర్ణౌ పిధాయ నిర్జగ్ముః శపంతశ్చేదిపం రుషా ॥ **39** ॥

నిందాం భగవతః శృణ్వంస్తత్పరస్య జనస్య వా।
తతో నాపైతి యః సోఽపి యాత్యధః సుకృతాచ్చ్యుతః ॥ **40** ॥

తతః పాండుసుతాః క్రుద్ధా మత్స్యకైకయసృంజయాః।
ఉదాయుధాః సముత్తస్థుః శిశుపాలజిఘాంసవః ॥ **41** ॥

తతశ్చైద్యస్త్వసంభ్రాంతో జగృహే ఖడ్గచర్మణీ।
భర్త్సయన్ కృష్ణపక్షీయాన్ రాజ్ఞః సదసి భారత ॥ **42** ॥

తావదుత్థాయ భగవాన్ స్వాన్ నివార్య స్వయం రుషా।
శిరః క్షురాంతచక్రేణ జహారాపతతో రిపోః ॥ **43** ॥

శబ్దః కోలాహలోఽప్యాసీత్ శిశుపాలే హతే మహాన్।
తస్యానుయాయినో భూపా దుద్రువుర్జీవితైషిణః ॥ **44** ॥

చైద్యదేహోత్థితం జ్యోతిర్వాసుదేవముపావిశత్।
పశ్యతాం సర్వభూతానాముల్కేవ భువి ఖాచ్చ్యుతా ॥ **45** ॥

జన్మత్రయానుగుణితవైరసంరబ్ధయా ధియా।
ధ్యాయంస్తన్మయతాం యాతో భావో హి భవకారణం ॥ **46** ॥

ఋత్విగ్భ్యః ససదస్యేభ్యో దక్షిణాం విపులామదాత్।
సర్వాన్ సంపూజ్య విధివచ్చక్రేఽవభృథమేకరాట్ ॥ **47** ॥

సాధయిత్వా క్రతుం రాజ్ఞః కృష్ణో యోగేశ్వరేశ్వరః।
ఉవాస కతిచిన్మాసాన్ సుహృద్భిరభియాచితః ॥ **48** ॥

తతోఽనుజ్ఞాప్య రాజానమనిచ్ఛంతమపీశ్వరః।
యయౌ సభార్యః సామాత్యః స్వపురం దేవకీసుతః ॥ **49** ॥

వర్ణితం తదుపాఖ్యానం మయా తే బహువిస్తరం।
వైకుంఠవాసినోర్జన్మ విప్రశాపాత్ పునః పునః ॥ **50** ॥

రాజసూయావభృథ్యేన స్నాతో రాజా యుధిష్ఠిరః।
బ్రహ్మక్షత్రసభామధ్యే శుశుభే సురరాడివ ॥ **51** ॥

రాజ్ఞా సభాజితాః సర్వే సురమానవఖేచరాః।
కృష్ణం క్రతుం చ శంసంతః స్వధామాని యయుర్ముదా ॥ **52** ॥

దుర్యోధనమృతే పాపం కలిం కురుకులామయం।
యో న సేహే శ్రియం స్ఫీతాం దృష్ట్వా పాండుసుతస్య తాం ॥ **53** ॥

య ఇదం కీర్తయేద్ విష్ణోః కర్మ చైద్యవధాదికం।
రాజమోక్షం వితానం చ సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ **54** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
దశమస్కంధే ఉత్తరార్ధే శిశుపాలవధో నామ చతుఃసప్తతితమోఽధ్యాయః ॥